

Autosnelweg A20

A20

Gouda – Maasdijk

De = 39 Km lang.
Gouda – Rotterdam – Maasdijk.
 = Provincialenweg.

Knooppunt: Gouwe.		 Gouda – Utrecht.	
			

Uitrit.18 Moordrecht.	 Waddinxveen – Zoetermeer	
	 Moordrecht.	

Moordrecht ± 7200 inwoners.

- Het achtervoegsel 'drecht' betekent veer, terwijl 'moor' op drassige grond duidt (zoals in moeras).
- In de Middeleeuwen was bij Moordrecht al een veer in de vaart naar de overkant van de Hollandse IJssel waar Gouderak ligt.
- Van 1576 tot 1795 was de ambachtsheerlijkheid Moordrecht in het bezit van Rotterdam.
- Oorspronkelijk lag Moordrecht westelijker.
- Maar als gevolg van de veenwinning ontstonden er veenplassen die gevaarlijk dichtbij de huizen kwamen.
- De dorpelingen verlieten hun huizen en trokken zich terug op een strook beschermd land langs de IJssel.
- De graaf van Holland had bepaald dat op 300 meter afstand van de dijk geen veen gestoken mocht worden om verzwakking van het dijklichaam te voorkomen.
- Na de drooglegging van de Zuidplaspolder (1839) was het weer mogelijk op grotere afstand van de dijk te bouwen.
- Moordrecht heeft een bescheiden industrie gekend van touwslagerijen en steenbakkerijen.
- De eigenaren lieten Statige Woonhuizen bouwen in de Dorpsstraat waarvan er nog enkele over zijn.
- Aan de Hollandse IJssel staat een opvallende, vierkante Watertoren die bij een inmiddels afgebroken tapijtfabriek hoorde.
- Om de tapijten te verven was veel water nodig.

Uitrit.17 Nieuwerkerk a/d IJssel km 43.0	N219 Zevenhuizen.	20
	N219 Nieuwerkerk a/d IJssel.	

Nieuwerkerk aan den IJssel ± 21.950 inwoners.

- De plaats Nieuwerkerk aan den IJssel ligt voor een groot gedeelte in de Zuidplaspolder, en wordt door enkele gemalen drooggehouden.
- Er zijn onder andere de volgende wijken: Dorrestein, het Oude Dorp, de Zuidplas (met Kruiden, Dalen, Mossen en Velden), Esse (Hoog en Laag) en Parkzoom.
- Het ontstaan van Nieuwerkerk aan den IJssel ligt ver in de geschiedenis, rond het jaar 1250.
- De eerste vermelding over Nuwekerke, zoals het destijds heette, komt uit het jaar 1282 wanneer ene Traveys van Moordrecht leenman wordt van Graaf Floris V van het gebied tussen Kralingen en Gouda.
- De verbindingsweg tussen deze plaatsen heet de s'Gravenweg (naar deze weg is vermoedelijk het gezegde "Zo oud als de weg naar Kralingen" ontstaan), waar men als eerste bebouwde.
- Pas later, in 1839, heeft men de Zuidplas drooggelegd, de huidige Zuidplaspolder.
- De Alexanderpolder volgde hierin later rond 1866.
- Door de aanleg van een spoorlijn tussen Rotterdam en Gouda in 1855, was verdere groei van Nieuwerkerk aan den IJssel onvermijdelijk.
- Meer mensen vestigden zich aan de 's Gravenweg of in het Oude Dorp.
- Pas na de Tweede wordt er een nieuwe wijk gebouwd: de Oranjebuurt (met straatnamen vernoemd naar de leden van de Koninklijke Familie).
- Steeds meer forenzen vestigden zich in Nieuwerkerk aan den IJssel, als gevolg dat het dorp de vraag al snel niet meer aankon.
- In reactie daarop werd de wijk Dorrestein gebouwd, tussen de Oranjebuurt en het Oude Dorp.

Cortland Aquaduct.

  Maatveld. Km 40.0	De Vink. Km 42.9
--	---

Uitrit.16 Pr. Alexander. Km 38.5	Rotterdam. Rotterdam.	
---	--	---

Ommoord

- Een wijk in het noordwesten van de Rotterdamse deelgemeente Prins Alexander.
- De wijk Ommoord werd gebouwd in de jaren zestig van de vorige eeuw volgens een stedenbouwkundig concept van Lotte Stam-Beese en kent in het middengebied veel hoogbouw, terwijl de laagbouw aan de rand hieromheen is gesitueerd.
- Ommoord kenmerkt zich door het vele groen en de open ruimtelijke opzet.
- De plaats waar nu een moderne woonwijk is verrezen heeft echter een lange voorgeschiedenis, waarvan unieke documenten vanaf ongeveer 1750 beschikbaar zijn.
- In de eerste helft van de negentiende eeuw was het gebied ten noordoosten van Rotterdam rijkelijk voorzien van uitgebreide plassen die door het afgraven van het veen waren ontstaan.
- Rond 1840 werd de eerste plas drooggelegd en enige jaren later werd opdracht gegeven om alle plassen droog te leggen, waardoor er een nieuw land- en veeteeltgebied zou ontstaan.
- Voor de verkaveling van dit gebied werden sloten en tochten gegraven, waarna de polder in 1873 de naam 'Prins Alexander' kreeg.
- Bijna honderd jaar heeft het gebied dienst gedaan als weide- en landbouwgebied.

Km.36.3 Knooppunt: Terbregseplein.	 	 Breda – Dordrecht.	
---	--	---	---

Uitrit.15 Crooswijk.	Rotterdam.	20
	Rotterdam.	

Crooswijk

- De Rotterdamse wijk Crooswijk ligt ingeklemd tussen de wijk Kralingen, de Boezem, het Oude Noorden en het Centrum.
- Crooswijk was ooit bekend om zijn marinierskazerne.
- Veel straatnamen getuigen nog van een militair verleden van het Kroops Mariniers.
- Crooswijk heeft ook een industrieel verleden.
- Jamin, de Heinekenbrouwerij en talloze abattoirs waren er gevestigd.
- Deze industrieën hebben plaatsgemaakt voor sociale woningbouw.
- Aan de Crooswijksesingel staat alleen het monumentale kantoorgebouw van Heineken nog overeind.
- Crooswijkers zochten en zoeken hun ontspanning in het Kralingse Bos met de daaraan gelegen Kralingse plas.
- Crooswijk is samen met Kralingen een deelgemeente geworden.
- De Heineken Bierbrouwerij vestigde zich aan de Crooswijksesingel en iets later (1883) verhuisden ook de veemarkt en het abattoir naar de wijk.
- Al omstreeks 1337 werd de naam Crooswijk genoemd.
- De toenmalige Heer Van Voorne is dan eigenaar van Het Huis of De Hofstede te Krooswijck, dit stond waarschijnlijk op de plaats van het oude Duifhuis, een toltoren uit de Romeinse tijd.

Uitrit.14 Centrum. Km 31.0	Rotterdam.	20
	Rotterdam.	

Uitrit.13 Overschie. Km 29.6	Rotterdam.	
	Rotterdam.	

Overschie ± 16.184 inwoners.

- De naam Overschie wordt reeds in de tiende eeuw genoemd, toen het dorp een kleine nederzetting in een groot moerasgebied was.
- In Overschie komen de vier wateren bij elkaar die allevier kortweg met Schie worden aangeduid: de Delfthavense Schie, de Deftse Schie, de Rotterdamse Schie en de Schiedamse Schie.
- De Schie werd een belangrijke transportroute in de dertiende eeuw, toen een waterkering werd aangelegd tussen Vlaardingen en Kralingen, waarbij twee havens werden gecreëerd bij de Schie en de Rotte.
- De eerste werd belangrijk voor de ontwikkeling van Overschie, de tweede voor die van Deftshaven (Delfts Haven geeft aan dat deze haven belangrijk was voor de stad Delft).
- De Schiedamse Schie dateert uit ca. 1250,
- In 1340 kreeg de stad Rotterdam toestemming om een kanaal te graven tussen het centrum en Overschie: de Rotterdamse Schie.
- De Delfshavense Schie werd in 1389 gegraven.
- Tijdens de Hoekse en Kabeljauwse twisten kreeg Overschie het zwaar te verduren.
- Het lag tussen het Kabeljauwse Delft en het Hoekse Rotterdam en is afwisselend door beide partijen ingenomen, waarbij voor een klein dorp relatief veel inwoners het leven lieten.
- De kerk en een aantal huizen werden in 1489 in brand gestoken toen de Rotterdammers het dorp weer moesten opgeven.
- In de noordwestelijke hoek van Overschie ligt het dorpje Zweth.

Km. 29.6 Knooppunt: Kleinpolderplein.		 E19 Den Haag.	
		Rotterdam.	

Uitrit.13 Overschie.	Rotterdam.	20
	Rotterdam.	

De Giessenbrug

- De Giessenbrug is een complex van 3 basculebruggen over de Delftshavense Schie
- in de Rotterdamse deelgemeente Overschie.
- De Giessenbrug stamt uit 1970 en omvat twee naast elkaar gelegen basculebruggen in de A20 en een basculebrug voor lokaal verkeer in de Giessenweg.
- Aan de noordkant van de brug staat een bedienpost voor de brug bovenop een 12 meter hoge schacht.
- In 1998 zijn 2 brugkleppen in de A20 vervangen door nieuwe stalen exemplaren, dit betrof die van de parallelweg en de hoofdrijbaan richting Hoek van Holland.
- In 2005 is een gedeelte van de elektrische installatie vervangen en een camera bewakingsysteem aangebracht.
- Hierdoor is het mogelijk geworden om de brug te bedienen vanuit de Verkeersmanagement Centrale Zuid West Nederland te Rhoon.
- In 2006 is de 3de brugklep vervangen door een nieuw stalen exemplaar, dit betrof die van de hoofdrijbaan richting Gouda.
- Tevens zijn de resterende renovatie werkzaamheden aan de bewegingwerken en de elektrotechnische installaties uitgevoerd.

Uitrit.12 Spaanse Polder. Km 27.3	Rotterdam.	20
	Rotterdam.	

De Spaanse Polder

- De Spaanse Polder is een bedrijven in Rotterdam (op de grens met Schiedam).
- Het beslaat een oppervlak van circa 190 ha en er zijn (in 2005) ongeveer 600 bedrijven gevestigd, met name in de branches groothandel, autobedrijven en kantoren.
- Het meest bekende gebouw in de Spaanse Polder is de Van Nellefabriek, een rijksmonument uit 1929.
- Bij de Spaanse Polder ligt over het kanaal de Schiedamse Schie een rolbrug, een van de laatste exemplaren van dit type brug.

Uitrit.11 Schiedam. Km 26.1	Rotterdam.	
	Rotterdam.	

Schiedam ± 80.000 inwoners.

- Grote- of St. Janskerk, Lange Kerkstraat, gebouwd tussen 1335 en 1425 is een driebeukige hallenkerk met fraai interieur en gebrandschilderde ramen.
- Ruïne van Kasteel „Huis te Riviere", Broervest dateert van 1260; in 1573 door de Schiedammers zelf verwoest om te voorkomen dat het in Spaanse handen zou vallen Stadhuis, Grote Markt uit de 16de eeuw; Zakkendragershuisje, Oude Sluis (1725) voormalig gildenhuis van de zakkendragers.
- Schiedam bezit nog een viertal zgn. stellingmolens uit de 18de eeuw, waarvan, De Walvisch" met zijn 33m. de hoogste ter wereld is.
- Overige bezienswaardigheden: Stedelijk Museum, Hoogstraat 112 bevat o.m. Stedelijke oudheden, archeologische vondsten, moderne schilderkunst etc.; op hetzelfde adres bevindt zich het Nationaal Gedistilleerd Museum waarin kuiperijen. oude gereedschappen e.d. betr. deze industrie; Likeurmuseum.
- Fraaie oude gevels kunt u vinden aan de Korte Haven, Tuinlaan en Lange Nieuwstraats terwijl de Maasboulevard u een fraai uitzicht geeft op het scheepvaartverkeer op de Nieuwe Waterweg; tevens gelegenheid voor watersport.
- Aan de Noordzijde van de stad ligt het 60 ha. grote Prinses Beatrixpark met heemtuin, kinderboerderij, hertenkamp, speeltuin, viswater en theehuis

Uitrit.10 Schiedam-Noord. Km 24.4	Schiedam.	
	Schiedam.	

Km. 23.4 Knooppunt: Ketelplein.		 Europoort – Hoogvleit.	
			

Uitrit.9 Vlaardingen. Km 22.4	Vlaardingen.	20
	Vlaardingen.	

Vlaardingen ± 74.000 inwoners.

- Vlaardingen is de oudste vestiging op de noordoever.
- Bij de aanleg van de Westwijk zijn resten gevonden van een nederzetting uit 2300 v. Chr.
- De Grote Kerk zou door Willibrord zijn gesticht in de 8ste eeuw voor Friese pioniers.
- De sterkte die graaf Dirk III in 1018 bouwde om tol te heffen op de rivier was de basis van Vlaardingen dat in 1273 stadsrechten kreeg.
- In 1574 brandden de Schiedammers de stad volledig af om hun concurrent uit te schakelen.
- Vlaardingen werd een centrum voor de grote visserij en bleef dat tot de Tweede Wereldoorlog.
- Daarna week de vloot uit naar Scheveningen en IJmuiden.
- Na de aanleg van de Nieuwe Waterweg kwam de industrie op die met de goederenoverslag nu de belangrijkste bedrijfstak vormt.
- De historische kern ligt langs de west zijde van de Oude Haven (van oorsprong het riviertje de Vlaarding) en heeft de vorm van dijkdorp.
- De Hoogstraat was de oude rivierdijk.
- Aan de Markt en langs de havens liggen de bezienswaardigheden van de stad.
- Het Visserijmuseum (1742) is in een van de monumentale panden uit de 18de eeuw aan de Westenhavenkade gevestigd.
- Het werd in Lodewijk XIV- stijl gebouwd.
- Het toont scheepsmodellen, voorwerpen, afbeeldingen en klederdrachten.
- Interieurs (vissers woning, rederskantoor) laten het leven rond 1900 zien.
- Het museum heeft een zeevissenaquarium en een grote bibliotheek.
- De Grote Kerk (1582) was van oorsprong een Romaanse kruiskerk.
- In de 17de eeuw werd zij uitgebreid tot driebeukige hallekerk.
- De toren is in 1744 herbouwd naar een ontwerp van David van Stolk. Bovenop de bakstenen romp staat een houten 'peperbus'.

Uitrit.8 Vlaardingen-West. Km 21.2	Vlaardingen.	
	Vlaardingen.	

  Rijskade. Km 20.0	Aalkeet. Km 19.2 	
--	---	---

Uitrit.7 Maassluis. Km 17.1	Maasland.	
	Maasland.	

Maassluis

- Maassluis ontstond in de 14de eeuw bij twee sluizen in de zeedijk.
- Het was tot 1614 ondergeschikt aan het noordelijker gelegen dorp Maasland en heette Maeslantsluys.
- In 1814 kreeg Maassluis stadsrechten.
- Tot in de vorige eeuw was visserij de voornaamste bestaansbron, maar na de aanleg van de Nieuwe Waterweg werd de sleepvaart belangrijker.
- De sleepboten verdwenen na het gereedkomen van de Europoort, omdat de haven te klein was.
- De fraaie historische kern ligt langs de Noord- en Zuidvliet en wordt door de haven van de Waterweg gescheiden.
- In de haven ligt De Schans of het kerkeiland, in 1572 aangelegd ter verdediging van de Maasmond.
- Veel van de 17de en 18de eeuwse bebouwing is bewaard gebleven langs de Hoogstraat, de Markt, de Veerstraat en de vlieten en op het kerkeiland.
- De Grote Kerk (1639) is gebouwd door de vissers naar het voorbeeld van de Noorderkerk in Amsterdam.
- De toren aan de noordkant bleek te zwaar en werd in 1650 vervangen door de huidige met houten bovenbouw aan de westzijde van de kerk.
- De plattegrond heeft de vorm van een Grieks kruis met afgeschuinde hoeken.
- Het Visserijbord met zeegezichten (Abraham van Beyeren) en de scheepsmodellen op het koorhek zijn een geschenk van de schippers en reders bij de vrede van Munster in 1648.
- Het orgel dateert uit 1732.

Uitrit.6 Maasdijk. Km 121.7	Maasland.	
	N220 E25 Hoek van Holland.	

N213 Naaldwijk - Den Haag.

Den Haag

- Den Haag gold altijd als een `deftige' stad, en al zijn de tijden veranderd, iets van die deftigheid straalt nog af van de gebouwen en huizen langs de bekende Haagse lanen en pleinen, als de bomenrijke Lange Voorhout en Lange Vijverberg, de Kneuterdijk, Plaats, Plein, Binnenhof en Buitenhof.
- Langs de Lange Vijverberg (met het standbeeld van Johan van Oldenbarnevelt en van Jantje uit het liedje 'In Den Haag daar woont een graaf') strekt zich de Hofvijver uit met een eilandje en fontein.
- Vanaf de Korte Vijverberg (met aangrenzend het Mauritshuis) en de brug bij het Buitenhof (daar staat ook de Gevangenpoort) heeft men er goed zicht op.
- Het regeringscentrum, met de oude Ridderzaal en de parlamentsgebouwen, bevindt zich rondom het door poorten toegankelijke Binnenhof.
- Aan het Buitenhof ligt een van de ingangen van de Passage: een statige, uit de vorige eeuw daterende overdekte winkelgalerij.
- Het Buitenhof loopt min of meer over in de Groenmarkt, het hart van de historische stad, met het oude raadhuis en op de achtergrond de Grote Kerk.
- Een van de winkelstraten die op de Groenmarkt uitmonden, is de Hoogstraat, het verlengde van het drukke, maar nog steeds vrij chique Noordeinde, waaraan het fraaie paleis van die naam ligt.
- Hier tegenover staat een replica van het beeld van Wilhelmina (origineel in Rotterdam) met gedenksteen opgesteld.
- Noordeinde is het werkpaleis van de koningin.
- Haar woonpaleis, het Huis ten Bosch, ligt in het uitgestrekte Haagse Bos, dat door de grasvlakte van het Malieveld gescheiden is van het stadscentrum.
- Den Haag heeft ook de naam `De weduwe van Indië'.

- Aan het koloniale verleden herinneren de talrijke Indonesische eethuisjes.
- Aan de Prof. Teldersweg staat het Indisch monument ter nagedachtenis van alle Nederlanders die in de oorlog met Japan hebben geleden.
- De Grote of St. Jacobs kerk dateert van de 14de eeuw en kreeg zijn huidige vorm na de brand in de 16de eeuw.
- In de kerk o.a. het graf van Constantijn en Christiaan Huygens.
- De 92,5 meter hoge toren is tijdens de schoolvakanties te beklimmen.
- De Kloosterkerk is de oudste kerk van Den Haag en werd rond 1400 gebouwd.
- De Nieuwe Kerk uit 1656 heeft de vorm van een rechthoek met zes uitbouwsels.
- In de kerk liggen o.a. de gebroeders De Witt begraven; achter de kerk de wijsgeer Spinoza.
- De Schuilkerk is een Oudkatholieke kerk uit 1722, waar op woensdagmiddag rondleidingen worden gegeven.
- Paleis Huis ten Bosch aan de Bezuidenhoutseweg is de officiële woonplaats van de Koninklijke Familie.
- Het Binnenhof was in de 13de eeuw een onderdeel van het paleis van de graven van Holland, Willem II en Floris V.
- Op het Binnenhof staat een prachtige fontein.
- Het middelpunt vormt de Ridderzaal die werd gebouwd onder Floris V en tegenwoordig bij plechtige gebeurtenissen gebruikt wordt.
- Inlichtingen over rondleidingen krijgt men bij het Voorlichtingscentrum, Binnenhof 8a.
- Het Vredespaleis biedt onderdak aan het Internationaal Hof van Justitie.
- Het Paleis Lange Voorhout werd gebouwd in 1760 en was het voormalige winterverblijf van Koningin Emma.
- Paleis Noordeinde is teruggebracht in de toestand van 1640.
- Paleis Kneuterdijk uit 1717 aan de Kneuterdijk maakt thans deel uit van het Raad van Statencomplex.